

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Княгининського ліцею
Мирогощанської сільської ради
Дубенського району
Рівненської області
протокол №___ від «__»___2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Княгининського ліцею
Мирогощанської сільської ради
Дубенського району
Рівненської області
_____В.КОВАЛЬЧУК
30.08.2023 р.

**Освітня програма
дошкільного підрозділу
Княгининського ліцею
Мирогощанської сільської ради
Дубенського району Рівненської області
на 2023-2024 навчальний рік**

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», [«Про дошкільну освіту»](#), [«Про забезпечення функціонування української мови як державної»](#), Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в дошкільному підрозділі у 2023/2024 навчальному році буде організована відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Указу Президента України від 13.10.2015 №580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Положення про дошкільний підрозділ Княгининського ліцею. Указ президента України «Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» від 25.05.2020, №195/2020, Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), постанова Головного державного санітарного лікаря України від 21.05.2020 № 25 «Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах дошкільної освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (СОУЮ-19)», листах Міністерства освіти і науки України від 23.04.2020 № 1/9- 219 «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти під час карантину», від 22.05.2020 № 1/9-269 «Щодо відновлення діяльності закладів дошкільної освіти», матеріалах ЮНІСЕФ «Рекомендації щодо відновлення роботи закладів дошкільної освіти після СОУГО-19», Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), листів Міністерства освіти і науки: «Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» ([від 16.03.2012 №1/9-198](#)), «Про розроблення програм для дошкільної освіти» ([від 28.02.2013 №1/9-152](#)), Лист Міністерства освіти і науки України від 09.12.2019 № 1/9-750 «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти», «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» ([18.09.2014 №1/9-473](#)), «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» ([від 02.09.2016 №1/9-454](#)), [від 02.09.2016 №1/9-456](#) «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» ([від 25.07.2016 №1/9-396](#)), «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» ([від 11.10.2017 №1/9-546](#)), «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» ([від 19.04.2018 №1/9-249](#)), «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році» (від 02.07.2019 № 1/9-419), лист МОН від 22.07.2020 № 1/9-394 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2020/2021 навчальному році», «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» (від 12.10.2015 №1/9-487), [«Щодо організації інклюзивного навчання у закладах освіти у 2020/20201н. р»](#) (від 30.07.2020 № 1/9-411), «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (від

14.02.2019 №1/11-1491), власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Дошкільний підрозділ Княгининського ліцею здійснює освітньо-виховний процес у 2023/2024 навчальному році за такими пріоритетними напрямками:

- наступність дошкільної та початкової ланок освіти,
- формування мовленнєвої та математичної компетентності у дітей дошкільного віку,
- формування екологічної свідомості в дошкільників.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня.

Оздоровчий період триває з 1 червня по 31 серпня. В цей період з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 9.00 –13.00 .

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив дошкільного підрозділу продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному році на вирішення методичної теми: «Забезпечення якісної освіти дітей дошкільного віку шляхом ефективного педагогічного впливу на розвиток компетентної особистості дитини в умовах нової української школи».

Основні завдання дошкільного підрозділу Княгининського ліцею:

1. Розвивати креативність дітей дошкільного віку в процесі художньо-естетичної образотворчої діяльності.

2. Формувати у дошкільників модель правильної екологічної поведінки, орієнтовану на сталий спосіб життя засобами проєктивної діяльності.

3. Оптимізувати роботу з фізичного виховання, впроваджуючи інноваційні педагогічні та здоров'язбережувальні технології, профілактичні оздоровчі вправи та прийоми валеологічної освіти дошкільнят.

У закладі дошкільної освіти функціонує одна різновікова група з короткотривалим перебуванням, яка складається з дітей дошкільного віку від 2 років 6 місяців до 6(7) років.

Дошкільний підрозділ реалізує охоплення дошкільною освітою дітей, які проживають на території сіл Княгинин, Молодіжне, Травневе, Нараїв.

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантна та варіативна складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними програмами.

Зміст інваріативної складової забезпечується через чинну Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Білан О.І., Максименко О.Л., Возна Л.М. та ін., освітню програму «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н.В.Гавриш, Т.В.Панасюк, Т.О.Піроженко, О.С.Рогозянський, О.Ю.Хартман, А.С.Шевчук].

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 років та 6 місяців до 6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання програми - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6(7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структура програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: ранній вік (третій рік життя), молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми лініями: «Ознайомлення із соціумом», «Ознайомлення з природним довкіллям», «Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо), «Сенсорний розвиток», «Логіко-математичний розвиток», «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування», «Здоров'я та фізичний розвиток». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Базовий компонент дошкільної освіти затверджено наказом МОНМСУ № 615 від 22.05.2012 "Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція)"

Інваріантна складова
освітні лінії:

"Особистість дитини"

"Дитина в соціумі"

"Дитина в природному довкіллі"

"Дитина в світі культури"

"Гра дитини"

"Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі"

"Мовлення дитини"

Варіативна складова
"Комп'ютерна грамота"
"Образотворче мистецтво"

Засади нового Базового компонента

Визнання самоцінності дошкільного дитинства, його особливої ролі в розвитку особистості;

Збереження дитячої субкультури;

Створення сприятливих умов для формування особистісної зрілості дитини, її базових якостей;

Пріоритет повноцінного проживання дитиною сьогодення у порівнянні з підготовкою до майбутнього етапу життя;

Засади нового Базового компонента:

Повага до дитини, врахування індивідуального особистого досвіду дошкільника;

Компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованість бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;

Засади нового Базового компонента:

Надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування вміння узгоджувати особисті інтереси з колективними;

Формування цілісної картини світу, основ світогляду

Освітня лінія "Особистість дитини" передбачає:

Формування позитивного образу "Я", створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;

Виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності

Освітня лінія "Дитина в соціумі" передбачає:

Формування навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись в світі людських взаємин, готовності співпереживати і співчувати іншим

Зміст освітньої лінії "Дитина в природному довкіллі" :

Містить доступні дитині уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля

Зміст освітньої лінії "Дитина в світі культури":

Формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування

елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок , самостійності , культури та безпеки праці

Зміст освітньої лінії "Гра дитини":

Розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності , ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому

Зміст освітньої лінії "Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі":

Передбачає сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень , еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу;

Спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях

Зміст освітньої лінії "Мовлення дитини"

Засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 2 роки і 6 місяців року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Під час проведення спеціально організованих форм освітнього процесу необхідно дотримуватись вимог гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446.

Тривалість занять становить:

- у різновіковій групі –20 хвилин;

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на

дитину у дошкільних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня:

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2020/2021 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України (<http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/norm-baza.html>).

Зміст освітньої програми передбачає:

формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;

розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює директор дошкільного підрозділу Княгининського ліцею, вихователь, помічник вихователя.

У закладі впроваджується інноваційна освітня діяльність:

- педагогічна технологія розвитку комунікативних здібностей дітей засобами театральної діяльності;

Проект робочого навчального плану

дошкільного підрозділу Княгининського ліцею

Мирогощанської сільської ради на 2023/2024 навчальний рік

В освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними програмами.

Інваріантна складова

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Білан О.І Возна Л.М. Максименко О.Л. та ін.	Міністерством освіти і науки, України листом від 23. 05.2017 року №1/11-4988
Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого	Н.В.Гавриш, Т.В.Панасюк, Т.О.Піроженко,	Міністерством освіти і науки, України листом від 01.08.2017 року №1/11-7684

дошкільного віку.	О.С.Рогозянський, О.Ю.Хартман, А.С.Шевчук За заг. наук. ред. Т.О.Піроженко.	
-------------------	---	--

**Розподіл занять у різновіковій групі на тиждень
дошкільного підрозділу Княгининського ліцею на 2023/2024 навчальний рік**

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень у різновіковій групі з (2,6 - 6 років)
Ознайомлення із соціумом	1
Ознайомлення з природним довкіллям	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	3
Сенсорний розвиток	1
Логіко-математичний розвиток	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2
Здоров'я та фізичний розвиток*	2
Загальна кількість занять на тиждень	11

В освітньому процесі враховано використання інноваційних педагогічних технологій, а саме:

- Технологія гри з піском;
- Казкотерапія;
- Музикотерапія.

Планування роботи з батькам

Протягом 2023-2024 н.р. в закладі діє план роботи з батьками, для батьків вихованців різновікової групи. Планом визначено форми роботи з батьками згідно з планом роботи дошкільного підрозділу на 2023-2024 навчальний рік.

Щомісяця у плані роботи з дітьми вихователь зазначає форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователь здійснює її систематично та у повному обсязі.

Розвивальне середовище ЗДО

Потужним чинником дитячого розвитку є соціокультурне оточення. Кожна дитина у своєму розвитку зазнає безсумнівний вплив сім'ї, її побуту, культурних уподобань, форми зайнятості старших і змісту сімейних дозвіл.

В дошкільному підрозділі Княгининського ліцею велика увага звертається на організацію роботи з батьками вихованців у розрізі вивчення їх національної приналежності, культурних вподобань, залучення до спільного дозвілля з дітьми в закладі, надання практичних порад щодо розвитку та виховання дітей тощо.

Всі педагоги, які працюють з дітьми, розмовляють українською мовою, володіють знанням про культурну ауру рідного краю, села, що дає свій відбиток на спілкування з дітьми, організацію освітньої діяльності.

Запланована робота по взаємодії із іншими навчальними закладами:

- Княгининський ліцей, як забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти;
- сільська бібліотека, бібліотека ліцею місцевий будинок культури, тощо – ознайомлення з соціумом.

Предметно-розвивальне середовище в дошкільному підрозділі відповідає усім вимогам. Створення сприятливого для розвитку оточення в закладі включає в себе розумну і красиву організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності.

ПОРТРЕТ ВИПУСКНИКА

1. Психологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносно стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здоровий, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;

- працездатна, утомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

2. *Інтелектуальний розвиток:*

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимоги за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування – добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність дій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, зіставляє їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне й уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знає деякі основи початкових наукових знань.

3. *Мотиваційний розвиток:*

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю – розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятій спосіб само реалізується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

4. *Емоційний розвиток:*

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;

- адекватно виражає свої ставлення, настрої, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;
- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально-прийнятій спосіб.

5. *Розвиток вольової сфери:*

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на розв'язання завдань;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише у разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну думку;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

6. *Соціальний розвиток:*

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, дружельюбно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалювальної і соціально неприйнятої поведінки;
- має більш-менш адекватну самооцінку;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

Основні показники реалізації освітньої програми

Виконання освітньої програми дасть змогу:

— удосконалити організацію освітнього процесу в закладі з метою забезпечення ефективної реалізації завдань державного стандарту;

- забезпечити формування у дітей дошкільного віку мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку;
- створити умови для якісного соціально-емоційного розвитку дитини дошкільного віку як запоруки успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи;
- забезпечити компетентнісний підхід до навчально-виховного процесу;
- забезпечити збереження психічного здоров'я дітей раннього дитинства;
- задовольнити освітньо-культурні потреби здобувачів освіти;
- удосконалити систему підвищення професійної майстерності педагогів, надаючи пріоритет самоосвіті;
- упровадження в освітню практику сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- упровадження ефективних технологій співпраці з батьками в практиці психолого-педагогічного партнерства.